

Онищенко Л.В., зав.сектором тваринництва
Данильчук М.І., науковий співробітник
Державна установа «Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту зрошуваного землеробства НААН»

УТРИМАННЯ ТА ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ

Рецензент – кандидат сільськогосподарських наук Л.В. Андрійченко

Висвітлено основні результати досліджень з вивчення впливу умов утримання ремонтного молодняку свиней. Акцентована увага на удосконалення продуктивних якостей молодняку порід м'ясного напрямку. Встановлено, що найвищий показник досягнення живої маси 100 кг одержав молодняк червоної білопоясої породи, якому прилита кров порід н'єстрен та ландрас, який цієї маси досяг за 173,3 днів, при середньодобових приростах 709 г та затраті на 1 кг приросту 3,42 корм.од. Це свідчить про те, що піддослідний молодняк за відгодівельними ознаками мав перевагу над тваринами ЧБПП: по віку досягнення живої маси 100 кг, середньодобовому приросту, витраті корму, відповідно, на 7,5 днів; 76 г та 0,19 корм.од., або на 9,6%; 11,2 та 9,5%.

Ключові слова: продуктивність, інтенсивність росту, ремонтний молодняк, відгодівельні та м'ясні якості.

Постановка проблеми. Успішне ведення свинарства, зокрема ефективність вирощування ремонтного молодняку, залежить від умов вирощування, наявності моціону, їх поведінки, віку першого парування, мікроклімату приміщень, рівня повноцінності годівлі, інтенсивності росту [2].

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Як свідчить багаторічна практика свинарських господарств, при нормальній віковій структурі різних виробничих груп, із стада щорічно за старістю та з інших причин вибуває 25-30% і навіть більше основних кнурів і свиноматок [2, 6].

На ремонт власного стада намічають тварин уже при народженні і потім, за результатами інтенсивності росту, збереженості і іншими показниками відбирають із кращих гнізд у день відлучення поросят бажано від свиноматок грудневого і січневого опоросу. Відбирають їх, як правило, із приплоду одержаного від тварин ведучої групи. Згідно з планом племінної роботи в окремих лініях, родинах, споріднених групах, ремонтний молодняк можна відбирати і від високопродуктивних по комплексу ознак свинок-першоопорошок, але в основному - від свиноматок перевірених по 2-3 опоросам. Свинки обов'язково повинні мати 12-14 рівномірно розміщених і добре розвинених сосків. Кількість ремонтного молодняку залежить від технології розведення, процента браковки і від збереженості поголів'я. Спрямоване вирощування ремонтного молодняку свиней слід вести на рівні середньодобових приростів – 550 г. Ремонтний молодняк, що вирощується обов'язково щомісячно зважують і оглядають, звертаючи увагу на конституцію, екстер'єр, стан шкіри, поведінку [5].

Ремонтний молодняк краще утримувати погніздно або групами по 15-20 голів з урахуванням породи, живої маси і статі. Площа підлоги повинна бути 0,35-0,45 м² на тварину в початковий період і 1,2 - 1,5 м² в віці 10-12 міс. Температура в приміщенні на початку вирощування підтримується на рівні 20-22°C при відносній вологості 56-70%, в кінці відповідно 16-20°C і 70-75%.

Ремонтних кнурців вперше використовують в паруванні в 11-12 місячному віці, живою масою 140-150 кг. При оцінці реммолодняку особлива увага звертається на показники живої маси в певний період та товщину шпигу над 6-7 хребцями, які вимірю-

ють при досягненні живої маси 100 кг. Парують (запліднюють) ремонтних свинок при досягненні живої маси 120-130 кг.

Ремонтні свинки за тією роллю, яку вони виконують, є однією з найбільш важливих статево-вікових груп в стаді [1, 4, 7].

Мета досліджень та методика їх проведення. Метою наших досліджень було вивчення продуктивності ремонтних свинок червоної білопоясої породи. Для проведення досліджень відібрані найбільш перспективні в умовах Миколаївщини вітчизняні та імпорتنі генотипи свиней – тварини червоної білопоясої породи (ЧБПП), п'єтрен (П), ландрас (Л).

Робота виконувалася на тваринах червоної білопоясої породи в умовах племзаводу СГПП "Техмет-Юг", який характеризується високим рівнем технології виробництва свинини та племпродукції, міцною кормовою та виробничою базою.

Результати досліджень. Проведені дослідження по інтенсивності росту молодняку, одержаного при прилитті крові порід Л та П (табл.1), свідчать, що тварини в різні вікові періоди вирощування мали різну енергію росту і живу масу. Різниця в живій масі піддослідних тварин мала місце вже в двохмісячному віці, та зберігалась до кінця піддослідного періоду.

1. Інтенсивність росту, проміри та індекси піддослідних тварин (n =18, M ± m)

Вік молодняку	Один. виміру	Молодняк	
		червоної білопоясої породи	піддослідний (з прилиттям крові Л і П)
Жива маса			
2 місяці	кг	21,1 ± 0,30	23,0 ± 0,27
4 місяці	кг	49,3 ± 0,45	53,4 ± 0,54
6 місяців	кг	81,7 ± 0,74	91,2 ± 0,48
Проміри тулубу та індекси тварин різних поєднань в віці 6 міс.			
Довжина тулубу	см	119,8 ± 1,65	122,4 ± 1,44
Висота в холці	см	62,4 ± 1,12	63,1 ± 0,98
Обхват грудей	см	111,0 ± 1,94	113,9 ± 1,81
Індекс розтягнутості	%	192,0 ± 2,09	194,0 ± 1,63
Індекс масивності	%	179,0 ± 1,88	180,5 ± 1,21
Індекс компактності	%	92,6 ± 0,75	93,0 ± 0,64

За одержаними даними жива маса збільшувалася, максимальною була між групами в 6 місяців, і становила – 91,2 кг, що перевищувало живу масу свинок ЧБПП на 9,5 кг або на 11,6%. Порівняння лінійних вимірів виявило, що піддослідні свинки ЧБПП були найдовшими – 122,4 см. Обхват їх грудей склав 113,9 см, а висота в холці 63,1 см. Вони перевищують показники свинок ЧБПП при чистопородному розведенні відповідно: на 2,1%; 1,1; 2,6%. На підставі взятих промірів були вираховані індекси тілобудови. Найнижчим показником індексу розтягнутості характеризувалися свинки ЧБПП без прилиття крові інших порід. За індексом масивності та компактності особливої різниці між групами не виявлено [3].

Важливими показниками галузі, що впливають на економіку, є відгодівельні якості молодняку. Відгодівельні якості оцінювали за віком досягнення тваринами передзабійної маси 100 кг, середньодобовим приростом живої маси, а також витратами корму (у кормових одиницях) на одиницю приросту.

Для визначення відгодівельних якостей молодняку було проведено контрольну відгодівлю тварин дослідної та контрольної групи. При цьому встановлено (табл. 2),

що живої маси 100 кг на відгодівлі свині досягли за 173,3-180,8 днів, при середньодобових приростах 633–709 г, витрачаючи на 1кг приросту 3,42-3,61 кормових одиниць корму. Найвищий показник досягнення живої маси 100 кг одержав молодняк червоної білопоясої породи, якому була прилита кров порід п'єтрен та ландрас. Цієї маси тварини досягли за 173,3 днів, при середньодобових приростах 709г та затраті на 1кг приросту 3,42 корм.од. Це свідчить про те, що піддослідний молодняк за відгодівельними ознаками мав перевагу над тваринами ЧБПП: по віку досягнення живої маси 100кг, середньодобовому приросту, витраті корму, відповідно, на 7,5 днів; 76 г та 0,19 корм.од., або на 9,6%; 11,2 та 9,5%.

2. Відгодівельні якості піддослідного молодняку (n = 4, M ± m)

Показники	Група тварин	
	контрольна	дослідна
Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	180,8 ± 0,82	173,3 ± 1,22
Тривалість відгодівлі, днів	112,0 ± 1,70	101,0 ± 2,24
Загальний приріст, кг	76,0 ± 0,82	85,1 ± 1,36
Середньодобовий приріст, г	633,0 ± 6,80	709,0 ± 4,47
Витрати кормів на 1 кг приросту, корм.од.	3,61	3,42

Важливими показниками в характеристиці тварин є м'ясні якості. Контрольний забій свиней проводили в забійному цеху племзаводу СГПП "Техмет-Юг" по 4 голови з кожної групи.

Визначення м'ясних якостей (табл. 3) при забої тварин середньою живою масою 98-100 кг показала забійний вихід 72,1-74,8%. Найбільшим він був у потомків одержаних від прилиття тваринам ЧБПП крові породи ландрас, що переважило даний показник чистопородних тварин ЧБПП на 2,7%. Довжина напівтуші перевищила тварин при чистопородному розведенні на 1,6 см. Одержаний молодняк від маток ЧБПП при поєднанні з кнурами породи ландрас, характеризувався меншою товщиною шпику на рівні 6-7 грудних хребців, який становив – 18,2 мм, що менше від контрольної групи на 1,8 мм (9,0%). Дослідна група тварин мала більш важку задню частину (11,8 кг проти 10,2 кг у контролі). Площа м'язового вічка також була вище у тварин дослідної групи (32,4 см² проти 30,1 см² у контрольній групі) От же за м'ясними якостями спостерігається істотна перевага тварин дослідної групи над контрольною.

3. М'ясні якості піддослідних тварин

Показники	Групи тварин	
	контрольна	дослідна
Забійний вихід, %	72,1 ± 1,48	74,8 ± 0,89
Довжина напівтуші, см	97,4 ± 0,24	99,0 ± 0,47
Товщина шпику над 6-7 грудними хребцями, мм	20,0 ± 0,68	18,2 ± 0,28
Задня частина напівтуші, кг	10,2 ± 0,36	11,8 ± 0,36
Площа «м'язового вічка», см ²	30,1 ± 0,88	32,4 ± 0,35

Висновки. 1. При однакових умовах годівлі та утримання інтенсивно росли свинки ЧБПП з прилиттям крові порід Л та П. В 6-ти місячному віці вони перевищували свинок ЧБПП при чистопородному розведенні на 11,6%.

2. Найкращими відгодівельними якостями характеризується піддослідний молодняк, який досяг живої маси 100 кг на 7,5 днів раніше ніж чистопородні тварини червоної білопоясої породи та на 0,19 корм. од. кормів менше витрачено на 1 кг приросту.

3. Забійний вихід тварин, в середньому по групам, при забої живою масою 100 кг коливався в межах 72,1 -74,8%. Найбільший забійний вихід – 74,8% - був у тварин піддослідної групи.

Стадо тварин даного генотипу в господарстві має досить високий генетичний потенціал.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Акневіський Ю.П. Закономірності росту свиней різних генотипів / Ю.П.Акневіський, Л.П.Гришина// Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Миколаїв. – 2006. – Вип. 3 (35). – Т.2. – С. 166-170.
2. Засуха Ю.В. Ефективність вирощування ремонтного і відгодівельного молодняку свиней / Ю.В.Засуха, С.М.Грищенко, М.В.Кузьменко // Свинарство. – 2012. – Вип. 60. – С.40-45.
3. Інструкція з ведення племінного обліку в свинарстві. – К. – Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», - 2003. – С. 1-64.
4. Пелих В.Г. Інтенсивність росту свиней різних генотипів / В.Г.Пелих, В.Г.Терасов // Вісник аграрної науки Причорномор'я.- Миколаїв. – 1999. – Вип. 2. – С. 125-127.
5. Рибалко В.П. Червона білопояса порода м'ясних свиней та зоотехнологічні вимоги проявлення їх продуктивності / В.П.Рибалко, В.А.Лісний, О.Г.Фесенко, В.М.Нагаєвич // Практичні рекомендації. – Полтава. – 2011. – С. 3-26.
6. Савчук Л.Г. Моделювання показників росту молодняка свиней різних генотипів (Л.Г.Савчук // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2005. – Вип. 1. –С.209-211.
7. Халак В.І. Закономірності росту ремонтних свинок внутрішньопородного типу УВБ-3 та їх продуктивність / В.І.Халак, В.О.Кравченко // Таврійський науковий вісник. – Херсон. – 2006. – Вип.43. – С. 386-389.

Онищенко Л.В., Данильчук М.І. Содержание и выращивание ремонтного молодняка свиней.

Установлено, что наибольший показатель достижения живой массы 100 кг получил молодняк красной белопоясой породы, которому прилита кровь пород пьетрен и ландрас, достигший этой массы за 173,3 дня, при среднесуточных приростах 709 г и затратах на 1 кг прироста 3,42 корм. ед. Это свидетельствует о том, что подопытный молодняк о откормочным признакам преобладает над животными КБПП: по возрасту достижения живой массы 100 кг, среднесуточному приросту, затратам корма, соответственно, на 7,5 дней; 76 г и 0,19 корм. ед., или на 9,6%; 11,2 и 9,5%.

Ключевые слова: продуктивность, интенсивность роста, ремонтный молодняк, откормочные и мясные качества.

L.V. Onyshchenko, M.I. Danylchuk. Holding and rearing of the repair young pigs. *It is lit the main results of researches about studying of the influence of holding conditions of the repair young pigs. It has been focused the attention on improving of productive qualities in young pigs of meat breeds. It was determined, that the highest index of the achievement of live weight 100 kg was got by young pigs of the Red White belted breed with added blood of the breeds Pietrain and Landrace. These young pigs achieved this weight for 173.3 days at average daily gains 709 g and at the expenditure of 3.42 feed units on 1kg gain. It is testified about a fact, that experimental young pigs had the advantage over animals of the Red White belted breed for fattening sings: for the age of an achievement of live weight 100kg, an average daily gain, an expenditure of feed-stuff on 7.5 days; 76g and 0.19 feed units; or 9.6%; 11.2 and 9.5% accordingly.*

Key words: productivity, intensity of the growth, repair young pigs, fattening and meat qualities.